



ГІРСЬКА ШКОЛА УКРАЇНСЬКИХ КАРПАТ



75
РОКІВ

12-13
2015

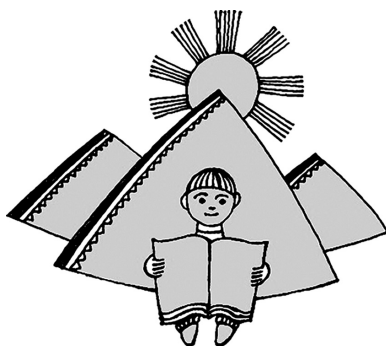
Святкові заходи з нагоди 75-літнього ювілею з дня заснування ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»



Духовна академія «Молитва за Україну, за університет»



**Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника»**



Гірська школа Українських Карпат

НАУКОВЕ ФАХОВЕ ВИДАННЯ З ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК

№ 12-13
2015

**Івано-Франківськ
2015**

**Засновник та видавець – державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
Видається з 2006 року**

Головний редактор:	Василь Хрущ	
Заступник головного редактора:	Юрій Москаленко	
Відповідальний секретар:	Інна Червінська	
Редакційна рада:	Ігор Цепенда Володимир Бондар (м. Київ) Чад Бері (США) Василь Марчук Ігор Гоян Василь Грещук Тетяна Завгородня Дмитро Дзвінчук Іван Калущий Тетяна Котик Неллі Лисенко Віктор Москалець Олексій Рега Маріуш Гвозда (Польща) Беата Акім'якова (Словаччина) Петр Мазур (Польща) Василь Химинець (м. Ужгород) Шандор Палфі (Угорщина)	Іван Бех (м. Київ) Надія Бібік (м. Київ) Віталій Кононенко Олена Біда (м. Черкаси) Володимир Великочий Богдан Грицуляк Андрій Загороднюк Зеновія Карпенко Вікторія Ларіонова Надія Луцан Галина Михайлишин Зіновія Нагачевська Борис Савчук Марія Чепіль (м. Дрогобич) Дональд Девіс (США) Ірина Пальшкова (м. Одеса) Іван Руснак (м. Хмельницький)
Редакційна колегія:	Василь Хрущ Юрій Москаленко Інна Червінська Йосип Гілецький Галина Білавич Марія Оліяр Лілія Копчак	

Адреса редакційної колегії: «Гірська школа Українських Карпат», ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», вул. Шевченка, 57, м. Івано-Франківськ, Україна, 76000. Тел. (0342) 71-56-27, fax (03422) 3-15-74.
E-mail: mountainschool@pu.if.ua; www.mountainschool.pu.if.ua.

Внесено до Переліку наукових фахових видань України наказом Міністерства освіти та науки, молоді і спорту України № 54 від 25.01.2013 р.

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого ЗМІ серія КВ № 18273-7073ПР від 05.09.2011 р.

Друкується за ухвалою вченої ради державного вищого навчального закладу «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (протокол № 4 від 28 квітня 2015 р.)

Сторінки журналу відкриті для дискусійних матеріалів, а тому їх зміст не завжди відображає погляди редакційної ради. Статті друкуються в авторській редакції.

При передруці матеріалів посилання на це видання обов'язкове.

ГІРСЬКА ШКОЛА УКРАЇНСЬКИХ КАРПАТ. 2015. № 12-13. 300 С.



Запрошуємо до співпраці!

Вельмишановні вчителі і вихователі, організатори і керівники освіти, вчені-педагогі і дослідники з України та інших країн, що вивчають людину, її життя і розвиток.

Гори, в якій країні вони б не були, справляють приблизно однаковий вплив на їх мешканців. Гірські ландшафти і особливі кліматичні умови визначають специфіку життєдіяльності і життєзабезпечення, традиції і звичаї, спосіб господарювання і виховання дітей.

Впливи природного середовища (гір, лісу, степу, клімату того чи іншого регіону тощо) майже не враховуються в організації навчально-виховного процесу. Дуже часто ті, хто цей процес здійснює, і самі не знають особливостей формуючого впливу сил природи на становлення і розвиток людської особистості.

Групою вчених Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (Україна) розробляється регіональний проект «Гірська школа. Стан. Проблеми. Перспективи розвитку».

Метою проекту є:

- вивчення впливу гірського середовища на розвиток, навчання і виховання учнів;
- дослідження змісту, форм і методів використання вчителями і вихователями особливостей гірського довкілля з метою підвищення ефективності навчально-виховного процесу;
- узагальнення результатів вивчення впливу гірського середовища на розвиток учнів, отримання наукових знань, встановлення закономірностей формування особистості в специфічних умовах гір;
- підготовка пропозицій та рекомендацій щодо врахування особливостей гірського середовища для вчителів, вихователів, організаторів і управлінців освітою різних рівнів.

Просимо ознайомитися з нашим «Проектом», «Орієнтовною тематикою наукових досліджень», які вміщені в даному виданні, врахувати соціально-економічні та культурно-історичні умови і особливості своєї країни і спільно досліджувати цю маловивчену проблему.

Порівняльний аналіз різних напрямів наукового вивчення означених питань дасть змогу не лише поділитись досвідом урахування впливів сил природи на виховання і розвиток дітей, але й встановити певні закономірності навчально-виховної роботи в умовах гірського регіону.

Результатами напрацювань учених України та інших країн можна буде обмінятися не лише шляхом наукових публікацій, але й у процесі їх обговорення на міжнародних семінарах, симпозиумах, конференціях.

Природознавці гірських країн Європи вже об'єдналися в дослідженнях проблеми збереження і сталого розвитку гір (Альпійська, Карпатська конвенції тощо). В 78 країнах світу створено Національні Комітети Гір.

Учені — педагоги, психологи, медики, соціологи, народознавці — мають також об'єднатись у вивченні проблем взаємодії природи і людини, впливу природи на розвиток особистості як найвищої цінності держави і суспільства.

Запрошуємо до наукової співпраці.

Розробники проекту

Welcome to cooperation!

Dear teachers and tutors, organizers and heads of educational institutions, scientists-teachers and researchers in Ukraine and other countries, studying the person, her life and development. Mountains, no matter in what country they are, make approximately identical influence on their inhabitants. Mountain landscapes and special climatic conditions determine specificity of ability to live and life-support, traditions and customs, ways of managing and children's education.

Influence of the environment (mountains, woods, steppes of a region) almost is not taken into consideration at the organization of educational process. Very often those who carries out this process, do not know themselves all features of forming influence of the natural conditions on the making and development of the human person.

The regional project «Highland school. Condition. Problems. Prospects of development» is developed by the group of scientists of the Precarpathian National University named after Vasyl Stefanyk (Ukraine).

The purposes of the project are as follows:

- Studying influence of the mountain environment on development, training and education of pupils;
- Research of the contents, forms and methods of use by teachers and tutors of features of the mountain environment aimed at increasing the efficiency of educational process;
- Summarizing of the results of studying influence of the mountain environment on development of pupils, acquiring scientific knowledge, determining the laws of the person's formation in specific conditions of the mountains;
- Preparation of offers and recommendations about taking into account features of the mountain environment for teachers, tutors, organizers and heads of educational institutions of different levels.

Will you acquaint yourself with our «Project», «Approximate subjects of scientific researches», which contains this edition, consider social — economic and cultural-historical conditions and features of your country and make common exploration of this insufficiently studied problem?

The comparative analysis of different directions of scientific studying of the defined problems will enable not only to share experience of taking into account influences of the natural conditions on education and development of children, but also will define certain laws of teaching and educational work in conditions of the mountain region.

It will be possible to exchange the results of the researches of scientists in Ukraine and other countries not only by means of scientific publications, but also during their discussion at the international seminars, symposiums and conferences.

Naturalists of the European highland countries have already united in researches of the problem of preservation and constant development of mountains (the Alpine and Carpathian conventions, etc.). The National Committees of Mountains are founded in 78 countries of the world.

Scientists — teachers, psychologists, physicians, sociologists, and ethnologists should also unite for studying problems of interaction of the nature and the person, influence of the nature on development of the person as the most value of the state and society.

We invite you to scientific cooperation.



ВИМОГИ

ДО СТАТЕЙ, ЯКІ НАДХОДИТИМУТЬ ДО РЕДАКЦІЇ НАУКОВОГО ФАХОВОГО ВИДАННЯ «ГІРСЬКА ШКОЛА УКРАЇНСЬКИХ КАРПАТ»

Статті, подані до збірника, повинні мати необхідні елементи, що відповідають постанові Президії ВАК України від 15.01.2003 року № 7-05/1 «Про підвищення вимог до фахових видань, внесених до переліків ВАК України»:

- постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями.
- аналіз останніх досліджень і публікацій, у яких започатковано розв'язання цієї проблеми і на які спирається автор; виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття.
- формування мети статті (постановка завдання).
- виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів.
- висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку.
- список використаних джерел (складений відповідно до вимог ВАК).

Посилання на використані джерела оформляються у квадратних дужках, де через кому вказується номер джерела та сторінка цитування в даному виданні. Наприклад: [23, с.234-235]

Вимоги до оформлення статей:

- текст повинен бути набраний у текстовому редакторі Microsoft Word, збережений у форматі doc або rtf;
- текст в одному примірнику на аркуші А-4, розмір шрифту 14, інтервал 1,5, абзацний відступ 1,25 см;
- поля: зліва – 30 мм; праворуч – 15 мм; знизу і зверху – 25 мм.;
- малюнки, виконані векторною графікою, мають бути вміщені одним об'єктом або згруповані;
- скановані малюнки, ілюстрації та фото подаються з роздільною здатністю не менше 300 dpi в окремих файлах;
- матеріали подавати на паперовому та цифровому носіях. E-mail: chervinska.inna@gmail.com.

Розміщення на сторінці:

У правому верхньому куті повністю ім'я і прізвище, посада, науковий ступінь, наукове звання, назва ВНЗ. Через один інтервал нижче, **УДК і ББК**, далі у наступному рядку посередині тексту жирним шрифтом назва статті (українською та англійською мовами – все великими літерами).

Ім'я, прізвище, назва ВНЗ, назва статті, анотація та ключові слова українською, російською (5-6 речень), англійською (12-14 речень) мовами. Розмір абзацу 4 літери.

Обсяг статті не менше 0,5 друк. аркуша (6-12 сторінок без літератури).

На окремому аркуші повністю прізвище, ім'я по батькові автора і всі дані про нього (поштовий індекс, місто, місце роботи, посада, наукове звання, вчений ступінь, контактні телефони, електронна адреса. **Всі дані подаються без скорочень**).

Офіційна фотокартка автора обов'язкова. Подається у **окремому** графічному файлі роздільною здатністю не менше 600x800 пікселів.

Грошовий переказ коштів за публікацію статті здійснюється після підтвердження інформації про прийняття матеріалів до друку. Орієнтовна вартість 1 сторінки друкованого тексту – 30 грн.

Науковці без наукового ступеня обов'язково надсилають рецензію наукового керівника/фахівця з відповідної галузі досліджень (сканований варіант завіреного документу).

Одноосібні статті докторів наук друкуються безкоштовно.

**Зразок оформлення наукової статті****Віктор Вікторов,**

кандидат педагогічних наук, професор,
Національний педагогічний університет
імені М.П.Драгоманова
(м. Київ)

Victor Victorov,

candidate of pedagogical sciences, professor,
Dragomanov National Pedagogical University
(Kyiv)

УДК 73. 890
ББК 74.1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЖЕНЕВСЬКОЇ ЛІНГВІСТИЧНОЇ ШКОЛИ У ФОРМУВАННІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЦІОКУЛЬТУРНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ

THEORETICAL FOUNDATIONS OF THE GENEVA LINGUISTIC SCHOOL IN EUROPEAN EDUCATIONAL SPACE SOCIO-CULTURAL

У статті розглядаються теоретичні засади женевської лінгвістичної школи, теоретично обґрунтована роль ідеального й соціального в явищах мови та мовлення та значення соціокультурного підходу у формуванні європейського освітнього простору.

Ключові слова: мовна особистість, мовленнєва діяльність, мова як соціокультурний факт, світоглядні позиції, соціокультурне поліваріантне середовище, зв'язок між мовою та етнізмом.

Theoretical principles of Genevan linguistic school are examined in the article, in theory reasonable role ideal and social in the phenomena of language and broadcasting and value of sociocultural approach in forming of European educational space.

Keywords: language personality, speech activity, language as a sociocultural fact, world view positions, sociocultural multivalent environment, connection between a language and ethnism.

В статті рассматриваются теоретические принципы женевской лингвистической школы, теоретически обоснована роль идеального и социального в явлениях языка и вещания и значения социокультурного подхода в формировании европейского образовательного пространства.

Ключевые слова: языковая личность, речевая деятельность, язык как социокультурный факт, мировоззренческие позиции, социокультурная поливариантная среда, связь между языком и этнизмом.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. Соціокультурний компетентнісний підхід в освіті дозволяє розглядати досвід підготовки майбутнього вчителя як систему компетентностей у різних галузях суспільного та духовного життя. Основу Женевської лінгвістичної школи заклали Фердинанд де Соссюр (1857-1913)-хоча Ф. де Соссюр – засновник двох лінгвістичних шкіл, Женевської та Паризької, та його учні й послідовники: перше покоління представників школи – це Ш. Баллі, А. Сеше, С. Карцевський; друге – А. Фрей, Р. Годель та ін.. Одне з питань, яке цікавило науковців, стосувалося співвідношення ідеального й соціального в явищах мови та мовлення. Школа, самоназва якої існує від 1908 р., виростала на ідеях Ф. де Соссюра та наукових традиціях Женевського університету, у якому вчений працював з 1891 р., викладаючи санскрит та курс індоевропеїстики, а в 1907-1911 рр. і загальне мовознавство. Індоевропеїст та філософ мови, Ф. де Соссюр став на шлях розкриття онтологічної сутності мови як семіотичної системи.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, у яких започатковано розв'язання проблеми. ...

Формування мети статті (постановка завдання).

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів.

Висновки. Отже,

1. Абдуллина О.А. Общепедагогическая подготовка в системе высшего педагогического образования / О.А. Абдуллина // Для пед. спец. высш. учеб. заведений. – 2-ге изд. перераб. и доп. – М.: Просвещение, 1990. – 141 с.
2. Бабанский Ю.К. Оптимизация навчально-виховного процесу / Ю.К. Бабанский. – М.: Просвіта, 1982. – 192 с.

Наукове видання

Гірська школа Українських Карпат

Наукове фахове видання з педагогічних наук

№ 12-13

2015

Видається з 2006 року

Головний редактор

Василь Хрущ

Літературний редактор

Галина Білавич

Художнє оформлення

Оксана Микицей

Технічний редактор

Ярослав Никорак

Комп'ютерний набір

Тетяна Ткач

Світлини: Йосип Гілецький, Ігор Дроздовський, Тарас Дутка,
Ігор Меліка, Василь Мельник, Ярослав Никорак, Євгеній Грушевський

«Гірська школа Українських Карпат»
ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
вул. Шевченка, 57
м. Івано-Франківськ, 76000

Телефони редакції – (0342) 71-56-27, fax (03422) 3-15-74.
E-mail: mountainschool@pu.if.ua www.mountainschool.pu.if.ua

Підп. до друку 28.04.2015.
Формат 60x84/8. Папір офсетний. Гарнітура Ukrainian Pragmatica.
Друк на ризографі. Ум. друк. арк. 29,3. Тираж 300 пр. Зам. № 48.

Видавець і виготовлювач
Видавництво Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника
76018, м. Івано-Франківськ,
вул. С. Бандери, 1, тел. 71-56-22
E-mail: vdvcit@pu.if.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 2718 від 12.12.2006

Довідки щодо придбання журналу за телефонами редакції

Святкові заходи з нагоди 75-літнього ювілею з дня заснування ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”



Нагороди від облдержадміністрації



Святкова хода



Покладання квітів до пам'ятника І.Я.Франка



Флешмоб “Україно, ми єдині!”

Ольга Деркачова

З НАГОДИ ЮВІЛЕЮ

Я тебе люблю... Дуже-дуже. Шалено-шалено. Ну і що, що у нас велика різниця у віці? Ну і що, що ти набагато старший за мене? Це не має ніякого стосунку до любові. Любов між нами - то щось таке гарне, світле і на все життя. Уперше побачила тебе, коли мені було 15. Ти був такий гоноровий і неприступний. А я... Маленька і перелякана. Торкнулася твоєї шорсткої щоки, ти не відштовхнув. Прошепотіла: "Я до тебе повернуся". Чи повіриш тоді? Мабуть, ні. Мабуть, тихенько сміявся услід закоханій дівчинці. Але я повернулася, несміливо увійшла. І... Тоді я зрозуміла, що то любов на усе життя. Хоча... Хіба буває любов на чверть чи на півжиття? Ти давно вже змірився з моєю любов'ю. Ти зі мною, коли мені сумно, коли мені радісно. Ти бачив найуспішніші миті мого життя і найбільчіші падіння. Я трималася за тебе, коли здавалося, що все, не встану більше. Але ти ніколи не давав мені впасти так, щоб неможливо було піднятися. Тому я завжди встаю, щоб не сталося. Торкаюся твоєї шорсткої щоки і шепочу "дякую". І знаю, що все у мене буде добре, доки є ти. Ну і що, що тобі 75, а мені 37? Це не заважає нам любити одне одного.

З днем народження, мій рідний УНІВЕРСИТЕТ!



